

ELEGIA

Quadret d' hivern

Era lo temps aquell en que lo sol, com si sentís quelcom de la *tisis* qu' enmortalla à la Natura, ab encongiment no gosa espargir sobre aquesta sa roja claror y s' embolcalla en los feixuchs y aplomats plechs de la pesada boyra.

Lo temps aquell en que de cada arbre van desprenentse secas fullas com notas que guia la batuta del esgarrifós y udolant vent del Nort en lo misteriós y tétrich concert de Tardó. Aquell temps que senyala à las ànimas dels jayets, com altre vol d' orenetas, lo viatge à un mon que desconeixém y per lo que l' esprit dalera, cansat de las inmutables lleys de la terra!...

Una tarde d' eix temps, freda com lo renom que n' arrossega, comensá per plovisqueijar unas gotas que no 's feren esperar altre pluja d' apilotadas volvas de neu, seguida, silenciosa, que anaba encatifant los desiguals carrers de la vila, donantli un aspecte que la fantasia del poeta no dubtaría en calificar de festiu. Mentres á pas adalerat deixaban los pagesos lo trevall y 's dirigian á sas casas, las portas d' aquestas s' ajuntaban pera tancar sos habitants, y la flama atissada en la llar, esperaba á sa redó cada familia per rejuvenir-la de la fredat del temps.

Ab embaducament d' infant m' estava jo enfront dels vidres que deixaban veure las variadas plantas despulladas de verdor que hi havia en alguns testos del balcó, mentres la neu anaba cayent sempre pausada y 'l fret feya sentirse més intens y queya la tarde y la nit avansaba.

Vaig pensar ab los molts infelissos que 'l destí tenia aquella nit sense ni un cobert ahont guarirse, y 'm feya horror, molt horror, aquell hivern que s' acostaba ab sa dalla, que havia d' acabar ab tanta vida. Y recordo també que aquella nit vaig sonmiar un vellet tremolós; llarga barba, ab aquesta figurant una pluja de neu, caminant afatigat. Pirineu avall y deixant á son pas un rossech màgich que tot ho esmortuhia. Y veyá fugir d' aquell vellet qu' avansaba ab sa croseta, las flors y la verdor, los papallons y 'ls aucells!... Aucells! ¡cóm los esguardaba y sentía, pobrets, volar y piulotejar, parantse aquí; volant fins més enllá y buscant un amich rasé hont suplujarse sens

trovarlo; puig tot se tornaba erm y la neu seguía cobrintlo. Fins vá semblarme, que igual à las orenetes de Becquer, venía una parella à mon balcó fregant los vidres y piulotejant ab tristor com en tendre demanda d' aculliment!...

¡Qui ho havia de dir! Al endemà tot just va-reig llevarme, al dirigir una mirada allí al balcó ho vaig trobar tot blanch, com lo carrer ho estava y com la Conca també. ¡Tot blanch, menos dos punts com á tacas negrosas, la una més alta que l' altre y las dos inmóviles.

Vaig mirar milló, y quant haguera donat per tenir lo cor de nina y perque dos llàgrimas m' haguessin humitejat las parpellas! Una parella d' aucells: una parella com aquella del sonmi, allí s' estava. A terra, la famelleta morta, erta y estarida mitg coberta de neu, y dessobre d' ella y sospés à un branquilló de las plantas d' un dels testos del balcó, lo mascle, viu encara, ab lo capet cotxo y la vista ficsa à sa companya, sens fer lo més petit mohiment, acurrucadet ab sas alas sempre y com esperant la mort per caurer demunt la famelleta!

¡Pobre parda! Qui hagués pogut sorprendre llavors son misteriós llenguatge per traduhir aquella *Elegia* tant plena d' amor y sentiment, que deuria murmurar à sa companya! ¡Qui hagués pogut arrencar à la ciencia lo invisible vel que no 'ns deix compendre molts misteris, que à saberlos, potser si que tindriam més estima à sers, com los aucells, puig veuriam en sa constancia y fidelitat, un exemple per nosaltres los *Reys* de la Creació!...

J. CONANGLA FONTANILLES.

CUENTOS TURCHS

Un pagés feu el present d' una llebra à l' Hotjá; aquest el rebé ab molta amabilitat y junts menjaren à taula la llebra ab sopa.

Una setmana després torná 'l pagés à casa de l' Hotjá.

—Qui sou?—li preguntá.

—Só l' home qu' hos va portar la llebra.

Y ans d' acabar, ja 'l feu entrar al menjadó.

La setmana següent 's presentan quatre pagesos.

—Qui sou?

—Som els vehins de l' home qu' hos va portar la llebre.

Els feu entrar y els dongué de menjar.